

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. III. Adstruitur subsistentia absoluta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

Quod porro ista subsistentia necessariò sint relativa, inde liquet: quia nulla distinctio & incommunicabilitas secundum se præcendit à forma absoluta, cum ut sæpe dictum, absoluta sint communia, & ratio distinctionis sit oppositio relativa.

7. Ratio est tertio. Nisi Divinæ Personæ subsisterent per subsistentias relativas inter se realiter distinctas, non esset ratio, cur Verbum potius fuerit incarnatum, quam tota Trinitas: consequens est absurdum: ergo. Sequela probatur. Si unio Humanitatis ad Verbum immediate facta est in aliquo communi omnibus Personis, non est ratio, cur non omnes Personæ sint incarnatæ; sed negatis subsistentiis relativis, unio immediate fuisset facta in aliqua absoluta subsistentia, communi omnibus Personis: ergo.

§. II.

Solvuntur objectiones.

8. **O**bjicies primò. Multas Authoritates PP. qui asserunt subsistentiam esse formam constitutivam substantiæ, quæ ipsi tribuit formalem effectum per se existendi. Unde sicuti ratio substantiæ & existentia per se est immultiplicabilis in Divinis, ita & subsistentia. Ita S. Augustinus. l. 7. de Trinit. c. 5. *Sicut ab eo, quod est esse, appellatur essentia, ita ab eo, quod est subsistere, substantiam dicimus: absurdum est autem, ut substantia relative dicatur: Omnis ergo res ad seipsam subsistit, quanto magis DEVS? &c.* S. Anselmus per se existere & subsistere accipit pro eodem: monol. c. 5. *Summa essentia & summè ens, h. c. summè existens, sive subsistens non dissimiliter sibi conveniunt, quam lux & lucere, & lucens.* & c. 44. Ita (Pater) gignendo dat Filio essentiam habere, & sapientiam, & vitam in semetipso, ut non per extraneam, sed per suam essentiam subsistat, sapiat & vivat. D. Thomas q. 9. de pot. a. 5. ad 13. *proprietates personales habent, quod subsistant ab essentia.* & præced. q. 8. a. 3. 7. & 9. *Dicendum, quod relatio, ut dictum est, distinguit, in quantum est relatio, constituit autem hypostasin, in quantum est Divina essentia.* Tandem hic q. 29. a. 2. dicit, ex eo, quod res aliqua per se existit, vocari subsistentiam. *Illæ enim subsistere dicimus, quæ non in alio, sed in se existunt.* quæ, inquit Eminentiss. Aguirre, adeo manifesta sunt, ut vix interpretationem in oppositum patiantur.
9. Respondeo, hæc omnia efficaciter probare, quòd admittenda sit subsistentia absoluta, quæ tribuit formalem effectum per se & non in alio existendi, seu perfectatam independentiam, quam sequenti §. astruemus; non autem probare nullam esse admittendam subsistentiam relativam quoad effectum formalem & perfectatam incommunicabilitatis, quæ cum in suppositis creatis sit effectus formalis subsistentiæ, non est, cur excludatur in Divinis.
10. Objicies secundò ex ratione. Subsistentia in creatis est forma absoluta, etiam quoad effectum incommunicabilitatis: ergo similiter in Divinis,

Respondeo negando consequentiam, & dico, quod subsistentiæ ratio quoad effectum incommunicabilitatis secundum se præcendit ab absoluto, & respectivo, ita ut vi suæ formalis rationis exigitive nec sit absoluta, neque respectiva; permittit tamen utrumque. Et in creatis quidem est forma absoluta, quia creata propter suam finitatem & limitationem etiam per prædicata absoluta à se invicem distinguuntur; in Divinis verò est forma relativa, quia ibi propter oppositam infinitatem & illimitationem solum ex prædicatis relative oppositis potest esse distinctio.

Inquis. Quo pacto Natura in Patre subsistens erit communicabilis Filio, si per paternitatem facta est incommunicabilis?

Respondeo. Naturam Divinam, ut terminatam per paternitatem, non fieri adæquatè, sed inadæquatè; nec omni, sed aliquo modo incommunicabilem: idèoque licet absolute natura Divina in Patre subsistens sit communicabilis: sit tamen incommunicabilis eo modo, quo est in Patre. In Patre igitur, & prout terminata paternitate, est ut omni modo à se habita, & ut principium generandi, quo modo non est communicabilis Filio. Rursus in Filio est natura ut ab alio habita, & ut solum spirative communicabilis, quo modo non communicatur Spiritui Sancto. In Spiritu Sancto idem est ut ab utroque habita, & nullius productionis principium, sicque est omnimodè incommunicabilis.

Objicies 3. Eò quod existentia sit ultimus terminus naturæ Divinæ in linea essendi, non potest ipsi superaddi alia existentia relative: ergo pariter, quia subsistentia est ultimus terminus naturæ in linea subsistendi, non potest ipsi advenire alia subsistentia relativa.

Respondeo distinguendo consequens quo modo est ultimus terminus, concedo, quo modo non est, nego, & sic, quia subsistentia non personalis & absoluta est ultimus terminus in linea subsistendi independentem, in eadem linea non admittit aliam subsistentiam, concedo, in diversa linea nempe subsistendi incommunicabiliter, nego consequentiam; sic enim datur subsistentia dans effectum & perfectatam subsistendi incommunicabiliter.

Objicies quartò. Admissis subsistentiis relativis, proprietates relative essent Divinæ essentia rationes subsistendi: sed hoc repugnat doctrinæ Doctoris Angelici primùm allegatæ, negantis, quòd relationes sint rationes subsistendi Divinæ essentia.

Respondeo. Distinguendo sequelam responsoris, essent rationes subsistendi incommunicabiliter, concedo; independentem, nego. Illud negat S. Doctor, illud admittit in testimonio pro nostra sententia adducto num. 4. & mox in sequenti §. referendis.

§. III.

Astruitur subsistentia absoluta.

CONCLUSIO II. Quoad formalem effectum, & perfectatam independentiam datur in DEO

subsistentia absoluta communis omnibus Personis. Ita Thomista, alique, qui negant subsistentias relativas, contra Vat. Zuniga, Derkennis, Flambeurtum aliosque.

Est indubitata D. Th. tum in testimonio, quæ contra priorem conclusionem in objectionibus præcedentis §. retulimus, tum in 4. cont. gentes c. 14. ubi dicit: *in DEO sunt plures res subsistentes, & relationes consideremus; & una res subsistens, si consideretur essentia.* Et q. 9. de pot. a. 1. ad 11. *Ipsa (inquit) Divina essentia est secundum se subsistens;* (adeoque absoluta subsistentia præintellecta relationibus) *& ab illa habent proprietates personales, quod subsistant;* (subsistentia accepta pro perfectate independentia) *ipsa verò proprietates personales ex se habent, quod Personas ab invicem distinguant.* En! subsistentiam relativam, prout dicit perfectatem incommunicabilitatis in 1. dist. 21. q. 2. a. 1. ait. *Natura Divina est in se habens esse subsistens, nullam intellecta personarum distinctionem.*

Concordat modus loquendi Conciliorum & PP. quos referant Salmanticens. disp. 9. dub. 5. §. 2. & quorum partem primam in §. præcedente adduximus; quibus accedit auctoritas Agathonis Papæ in 6. Synodo dicentis: *Constituimus trium subsistentiarum sive Personarum unam subsistentiam.*

15. Ratio fundamentalis est ista. Effectus formalis independentiæ ab alio sustentante in DEO provenit à subsistentia vel absoluta vel relativa. Non à relativa; ergo ab absoluta; ergo hæc datur. Major probatur; partim quia hunc effectum tribuit subsistentia creata: partim quia non est assignabilis alia forma, quæ tribuat hunc effectum. Existentiæ forte nominis? Sed contra est primò, quòd illius formalis effectus est rem ultimam & completè sistere extra nihil, vel extra causas; ejusque independentiam à sustentante naturam prius supponit.

Contra est secundò, argumento ad hominem. Quòd si existentia tribueret formaliter effectum independentiæ à supposito sustentante, humanitas Christi non dependeret à supposito Verbi, ut sustentante: quia hunc effectum reciperet à propria existentia, quam ex se sentit. Adverbar. habet identitatem cum humanitate.

16. Minor pariter ostenditur: Forma relativa non potest tribuere perfectiorem formaliter absolutam, & convenientem essentiæ Divinæ, ut præintellecta relationibus: sed independentia ab alio ut sustentante est quædam perfectio absoluta, adeoque conveniens essentiæ, ut præintellecta relationibus: ergo, minor probatur. Independentia ab alio sustentante est melior subjecto, quam qualibet perfectio impossibilis cum ipsa; & si hanc Divina essentia non haberet in linea essendi non esset infinite perfecta: ergo est perfectio simpliciter simplex Divinæ essentiæ; & quidem absoluta; tum quia pertinet ad lineam essentiæ; tum quia nulla datur relativa perfectio ex dictis. Ex quo sequitur ulterius, quòd conveniat essentiæ, ut præintellecta relationibus, nam & linea essendi, & prædicata absoluta, quæ illam consequuntur, præsupponuntur virtualiter relativis.

R. P. Mexg. Theol. Schol. Tom. 1.

Confirmatur. DEO ut præintellecto relationibus convenit ratio suppositi: ergo ipsi ut præintellecto relationibus convenit subsistentia. antecedens probatur primò: quia DEUS ut præintellectus relationibus significatur per modum concreti substantialis, existens ut quod, sed hoc est suppositum. Secundò, quia DEO ut præintellecto relationibus convenit ad extra operari, eò quòd opera ad extra sint indivisa, & communia toti Trininati: sed operari est suppositorum: ergo.

§. IV.

Solvuntur objectiones.

Objicies primò. In DEO non datur hypostasis absoluta, & præintellecta relationibus: ergo nec subsistentia. Consequentia patet; hypostasis namque & subsistentia accipiuntur pro eodem. Respondeo, negando consequentiam, & ad ejus probationem dico, quòd hypostasis sit idem cum subsistentia, in aliqua & frequentiore acceptione subsistentiæ; non autem in omni: quamvis enim subsistentia ex frequentiori usurpatione accipiatur adæquate, potest tamen etiam accipi inadaquate, ad significandum effectum independentiæ, non significato effectu incommunicabilitatis. Hypostasis verò nomen est impositum ad utrumque effectum significandum, sicut & personalitas. Neque refert, quòd subsistentia in rebus creatis utrumque effectum præstet, & significet; id enim ex limitatione creatæ naturæ & subsistentiæ provenit. In Divinis alio modo se res habet, ubi neque incommunicabilitas à forma absoluta, neque perfectio independentiæ à forma relativa provenire potest, ac proinde effectui independentiæ subsistentia absoluta; effectui verò incommunicabilitatis subsistentia relativa respondere debet.

Objicies secundò. Deitas ut præintellecta relationibus, non potest esse principium processionum ad intra: ergo ut sic non potest habere subsistentiam.

Respondeo negando consequentiam, quia Deitas non nisi ut modificata relationibus potest esse principium actuum notionalium, juxta illa, quæ in 21. disp. dixi.

Objicies tertio: Si DEUS ut præintellectus relationibus esset suppositum subsistens, etiam esset Persona, adeoque quatuor forent Personæ in Divinis. Sequela probatur: Persona plus non significat, quam subsistentem in natura rationali; sed DEUS esset ita subsistens: ergo.

Respondeo negando sequelam, quia vox *Persona* est imposita ad significandam perfectiorem incommunicabilitatis, quam DEUS non habet, nisi propter relationem: & ideo Persona non significat quomodocunque, sed incommunicabiliter subsistentem in natura rationali.

Si opponas textum S. Doct. in 3. p. q. 2. a. 3. ad primum, *exclusis per intellectum proprietatibus personalibus remanebit in consideratione nostra natura Divina ut subsistens, & ut persona.*

Respondeo dici personam incompletè, & secundum aliquas rationes, non completè secundum omnes, sic enim requiritur incommunicabilitas, quam non habet natura Divina exclusis proprietatibus personalibus.

G g 2

DISPU.